

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه اصلاح ماده (۱۴) قانون حقوق و مزایای مستمر، پس انداز ثابت،

حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۸

و ماده (۱۹۰) قانون استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲

و الحاق ماده (۱۸۷) مکرر به قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران

انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰»

(اعاده شده از شورای نگهبان)

موضوع لایحه

به موجب ماده (۱۴) «قانون حقوق و مزایای مستمر، پس انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران»، پرسنل ارتش که با داشتن حداقل ۲۰ سال سابقه از خدمت اخراج می‌شوند به عائله تحت تکفل آنها حقوقی معادل سه پنجم حقوق بازنشستگی پرداخت می‌شود. ماده (۱۹۰) «قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران» نیز حکم مشابهی را درخصوص کارکنان نیروی انتظامی مقرر داشته است. این درحالی است که چنین حکمی درخصوص کارکنان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی وجود ندارد که بی‌شک مصداق تبعیض محسوب می‌شود. لایحه فوق درصدد است تا اولاً سن مذکور در قوانین مربوط را از ۲۰ سال به ۱۵ سال تقلیل دهد و ثانیاً این حکم را درخصوص کارکنان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز جاری نماید.

مجلس شورای اسلامی پس از بررسی لایحه فوق و در راستای تکریم ایثارگران، تبصره‌ای به آن اضافه نمود که به موجب آن کارکنان ایثارگر نیروهای مسلح از داشتن حداقل ۱۵ سال سابقه و رعایت سال ۱۳۶۸ مستثنا گشته و براساس دستورالعمل مربوطه تا چهارپنجم حقوق بازنشستگی به آنان قابل پرداخت است.

بررسی ایراد شورای نگهبان

ایراد شورای محترم نگهبان به تبصره اضافه شده توسط مجلس شورای اسلامی منعطف است. مطابق نظر شورا، از آنجا که تبصره الحاقی در متن لایحه نبوده و به تقلیل درآمد عمومی می‌انجامد درحالی که شیوه جبران آن نیز مشخص نشده است، تبصره مزبور مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی^۱ است. اگرچه تبصره الحاقی به متن لایحه حاوی مغایرت قانون اساسی مبنی بر مغایرت با اصل هفتادوپنجم است، لکن ایراد شورای نگهبان مبنی بر منجر شدن تبصره به «تقلیل درآمد عمومی» وارد نیست. توضیح اینکه تبصره مزبور مبلغ پرداختی به کارکنان ایثارگر اخراج شده را از سه پنجم به چهارپنجم افزایش داده و بدین ترتیب به «افزایش هزینه‌های عمومی» و نه «تقلیل درآمدهای عمومی» منجر می‌شود که مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است. در هر صورت مشخص نکردن طریق جبران هزینه‌هایی که به موجب تبصره

۱. اصل هفتادوپنجم قانون اساسی: «طرح‌های قانونی و پیشنهادها و اصلاحاتی که نمایندگان درخصوص لوایح قانونی عنوان می‌کنند و به تقلیل درآمد عمومی یا افزایش هزینه عمومی می‌انجامد، در صورتی قابل طرح در مجلس است که در آن طریق جبران کاهش درآمد یا تأمین هزینه جدید نیز معلوم شده باشد.»

الحاقی به دولت بار می شود موجب ایجاد مغایرت با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی شده است که می باید توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی رفع گردد.

نتیجه گیری و پیشنهاد

نظر به مراتب فوق و ایراد شورای محترم نگهبان مبنی بر مغایرت تبصره الحاقی با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی، راهکارهای ذیل جهت رفع ایراد شورا پیشنهاد می شود:

۱. تبصره الحاقی به ماده واحده حذف شده و بدین ترتیب ایراد شورا مرتفع گردد.
۲. عبارت «تا حداکثر چهارپنجم حقوق بازنشستگی آنان» از متن تبصره حذف شود. بدین ترتیب کارکنان ایثارگر تنها از داشتن ۱۵ سال سابقه و رعایت سال ۱۳۶۸ مستثنا می شوند. از آنجا که تبصره، حقوق کارکنان ایثارگر را از سه پنجم به چهارپنجم افزایش داده است، اصلاح مزبور می تواند ایراد شورا را مرتفع کند.